

KS. STANISŁAW JÓZEF KOZA

Instytut Ekumeniczny KUL

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA
INSTYTUTU EKUMENICZNEGO KUL
W LATACH 2002-2003

W niniejszym opracowaniu pragniemy przedstawić w miarę całościową panoramę¹ organizacji kadrowej i szeroko rozumianej działalności dydaktyczno-naukowej Instytutu Ekumenicznego [dalej: IE] KUL² w latach kalendarzowych 2002 i 2003. Czy-

---

¹ Panorama ta stanowi kontynuację dotychczasowych sprawozdań rocznych, które zawierają zeszyty nr 7 (poświęcone w całości teologii ekumenicznej) „Roczników Teologicznych” Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego [dalej: RTKUL] z lat 1993-2003 w stałym dziale pt. „Kronika” Zob. w tym kontekście także: S. J. K o z a. *Instytut Ekumeniczny Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Panorama wybranych wydarzeń (1983-2001)*. W: *W służbie jedności chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-2001*. Red. L. Górka, S.J. Koza. Lublin: Wydawnictwo KUL 2002 s. 71-93; tenże. *Sekcja Teologii Porównawczej i Ekumenicznej KUL (1970-1983). Przegląd wydarzeń*. W: tamże s. 33-52.

² Literaturę dotyczącą genezy i dotychczasowej historii IE KUL zob. m.in.: S.J. K o z a. *Dziesięciolecie Instytutu Ekumenicznego KUL*. „Biuletyn Ekumeniczny” 22:1993 nr 4 (88) s. 21-32; W H r y n i e w i c z. *The Ecumenical Institute of the Catholic University of Lublin*. RTKUL 40:1993 z. 7 s. 170-174; S.J. K o z a. *Z historii Instytutu Ekumenicznego KUL*. RTKUL 40:1993 z. 7 s. 163-170; W. H r y n i e w i c z. *Ekumeniczne dziedzictwo Vaticanum II w działalności Instytutu Ekumenicznego KUL*. W: W H r y n i e w i c z, J.S. G a j e k, S.J. K o z a (red.). *Ku chrześcijaństwu jutra. Wprowadzenie do ekumenizmu*. Lublin: TNKUL 1996 (dodruk: 1997) s. 428-443; S.J. K o z a. *Działalność naukowa Instytutu Ekumenicznego KUL w roku 1997*. RTKUL 45-46:1998-1999 z. 7 s. 199 przyp. 1; S.J. K o z a, K. L e ś n i e w s k i. *Działalność naukowa Instytutu Ekumenicznego KUL w latach 1998-1999*. RTKUL 47:2000 z. 7 s. 295 przyp. 2; J. M i s i u r e k. *Teologia w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Nurty – osoby – osiągnięcia*. Lublin: Redakcja Wydawnictw KUL 1999 s. 48-51, 100, 102 [sporo nieścisłości]; (a) [Agnieszka Przytuła]. *Pierwszy w Polsce. 20 lat Instytutu Ekumenicznego KUL*. „Gość Niedzielny” 81:2004 nr 2 s. 25 [dodatek lokalny: „Nasza Diecezja – Lublin” 2/279] z dnia 11 stycznia.

W tym względzie zob. zwłaszcza obszerną monografię o ekumenii naszego Uniwersytetu: *W służbie jedności chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-2001 passim*.

nimy to w ramach „Kroniki” – tradycyjnego działu zeszytu nr 7 (Teologia ekumeniczna) „Roczników Teologicznych” Towarzystwa Naukowego KUL.

I. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I KADROWA

Na działalność dydaktyczną i naukową Instytutu Ekumenicznego w omawianym okresie składała się nadal praca trzech Katedr: Teologii Ekumenicznej, Teologii Prawosławnej i Teologii Protestanckiej).

Pracownikami poszczególnych Katedr w okresie sprawozdawczym byli: ks. prof. dr hab. Waław Hryniewicz OMI, dyrektor IE (ponownie – po tzw. urlopie szabatnim, tzn. naukowym – od 15 II 2002; do 14 II 2002 funkcję tę pełnił ks. prof. dr hab. Stanisław Celestyn Napiórkowski OFMConv³, kurator I Katedry Dogmatyki i kierownik Katedry Mariologii na Wydziale Teologii KUL oraz stały współpracownik IE) i kierownik Katedry Teologii Prawosławnej (z przerwą na wyżej wspomniany roczny urlop naukowy), a także kurator Katedry Teologii Ekumenicznej (do dnia 23 kwietnia 2002 – kiedy to Rada Wydziału Teologii, po „zatwierdzeniu kolokwium habilitacyjnego” ks. Leonarda Górki SVD, zdecydowała o korekturach w personalnej obsadzie Katedr IE KUL), a następnie kurator Katedry Teologii Protestanckiej (od 23 IV 2002); ks. dr hab.⁴ Leonard Górka SVD, starszy wykładowca (do 31 III 2002), następnie ponownie adiunkt (od 1 IV 2002) i wreszcie kierownik (od 23 IV 2002) Katedry Teologii Ekumenicznej, pełniący zarazem funkcję zastępcy dyrektora IE (aktualnie funkcja ta na naszym Wydziale już nie istnieje); adiunkci Katedry Teologii Ekumenicznej: ks. dr Andrzej Ka im SAC (od 1 X 2001) i ks. dr Sławomir Pa w ł o w s k i SAC (od 1 I 2002); adiunkt Katedry Teologii Protestanckiej: ks. dr Przemysław Ka n t y k a (od 1 I 2002); asystent Katedry Teologii Protestanckiej: pastor mgr lic. Roman P r a c k i⁵ (od 15 II 2002).

³ Ks. prof. dr hab. Stanisław Celestyn Napiórkowski OFMConv został mianowany dyrektorem Instytutu Ekumenicznego KUL jedynie na czas rocznego urlopu naukowego ks. prof. W. Hryniewicza OMI – dokładnie od 15 II 2001 do 14 II 2002.

Niniejsze opracowanie w punktach czy zdaniach odnoszących się do pracowników IE będzie często zawierało również dokonania ks. prof. S.C. Napiórkowskiego OFMConv jako stałego długoletniego współpracownika IE KUL.

⁴ Kolokwium habilitacyjne odbyło się 9 X 2001 r. Pismem z dnia 25 II 2002 r. (Nr BCK-I-H-1303/2001) Centralna Komisja do Spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych w Warszawie „zatwierdziła uchwałę Rady Wydziału Teologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego z dnia 9 października 2001 r. o nadaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk teologicznych w zakresie teologii ekumenicznej” Pismo podpisał prof. dr hab. Andrzej Grzywacz, zastępca przewodniczącego Komisji.

⁵ Duchowny Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego i doktorant IE; zatrudniony w KUL na podstawie specjalnej dyspensy watykańskiej *ad casum* (Congregatio de Institutione Catholica, pismo nr 821/2001, datowane 16 V 2001 r. w Rzymie i adresowane do J. E. abpa Józefa Życińskiego, metropolity lubelskiego i wielkiego kanclerza KUL).

Pracownikami naukowo-badawczymi byli w dalszym ciągu: ks. dr Stanisław Józef Koz a (adiunkt naukowy; od 1 VI 2003 do końca okresu sprawozdawczego przebywał na bezpłatnym urlopie naukowym; personalnie przyporządkowany do Katedry Teologii Protestanckiej) i p. dr Krzysztof Le ś n i e w s k i (adiunkt naukowy; personalnie przyporządkowany do Katedry Teologii Prawosławnej, pełniący funkcję sekretarza IE) oraz p. mgr lic. teol. Kazimiera D e r k a c z e w s k a (asystent naukowy, zatrudniona na pół etatu; personalnie przyporządkowana do Katedry Teologii Prawosławnej).

II. DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNO-NAUKOWA

Prace dydaktyczne Instytut realizował zgodnie z programem wykładów i zajęć, zatwierdzonym przez Radę Wydziału Teologii naszego Uniwersytetu.

Zajęcia dydaktyczne⁶ o tematyce ekumenicznej i dogmatycznej w diecezjalnych i zakonnych seminariach duchownych czy instytutach teologicznych prowadzili: ks. prof. dr hab. Stanisław Celestyn Napiórkowski OFMConv⁷, ks. dr hab. Leonard Górka SVD, ks. dr Andrzej Kaim SAC, ks. dr Przemysław Kantyka, ks. dr Stanisław Józef Koz a i ks. dr Sławomir Pawłowski SAC.

Prace badawcze pracownicy IE prowadzili w ramach szczegółowo opracowanych programów naukowych Instytutu jako całości oraz w ramach indywidualnych programów naukowo-badawczych. Wśród nich należy wymienić przede wszystkim: publikacje książkowe, współpracę z Towarzystwem Naukowym Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i Lubelskim Towarzystwem Naukowym (Societas Scientiarum Lublinensis) oraz z redakcjami *Encyklopedii Katolickiej* i *Religii. Encyklopedii PWN* oraz Wydawnictwem KUL⁸ Pracownicy IE przyczynili się także – jako autorzy kilku haseł – do opracowania dwóch ważnych pozycji leksykograficznych: *Leksykonu duchowości katolickiej*⁹ oraz *Leksykonu teologii fundamentalnej*¹⁰

---

⁶ W Instytucie Ekumenicznym prowadzili je także (w określonym programem dydaktycznym zakresie) pracownicy naukowcy: p. mgr lic. Kazimiera Derkaczewska, ks. dr S. J. Koz a i p. dr K. Leśniewski.

⁷ W dniu 3 IX 2003 r. ukończył siedemdziesiąty rok życia (ur. 3 IX 1933 r. w Mroczkach Małych na Mazowszu). Ks. prof. dr hab. Krzysztof Gózdź, dyrektor Instytutu Teologii Dogmatycznej KUL, napisał: „O. prof. dr hab. S. C. Napiórkowski osiągnął wiek emerytalny. Rektor KUL na wniosek Dyrektora Instytutu przedłużył zatrudnienie na rok akad. 2003/2004” (*Sprawozdania. Działalność naukowo-badawcza za 2002/2003. Instytut Teologii Dogmatycznej KUL. „Biuletyn Informacyjny – Teologia w Polsce” 21:2003 nr 74 s. 3*).

⁸ Wydawnictwo KUL powołano do życia decyzją Senatu KUL z dniem 1 XI 2001 r.; z końcem października 2001 r. zakończyła swoją działalność wydawniczą jego poprzedniczka – Redakcja Wydawnictw KUL.

⁹ Red. M. Chmielewski. Lublin, Kraków: Wyd. „M” 2002.

¹⁰ Red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej. Lublin, Kraków: Wyd. „M” 2002.

III. INNE FUNKCJE PRACOWNIKÓW IE

Pracownicy i współpracownik Instytutu pełnili wiele dodatkowych funkcji o charakterze naukowym i przede wszystkim ekumenicznym, zarówno w kraju jak i za granicą. Na przykład ks. prof. dr hab. Wacław Hryniewicz OMI został mianowany na członka Rady Konsultacyjnej Wydawnictwa Księży Werbistów (27 XI 2003 r.).

1. *Funkcje krajowe*

– Członkostwo w Towarzystwie Naukowym KUL: ks. prof. dr hab. W Hryniewicz OMI, ks. prof. dr hab. S.C. Napiórkowski OFMConv, ks. dr hab. L. Górka SVD, p. dr K. Leśniewski;

– Członkostwo Lubelskiego Towarzystwa Naukowego: ks. dr hab. L. Górka SVD, ks. dr P Kantyka, ks. dr S.J. Koza, ks. dr S. Pawłowski SAC;

– Członkostwo Komisji Episkopatu do Spraw Ekumenizmu: ks. prof. dr hab. S.C. Napiórkowski OFMConv;

– Członkostwo Komisji Mieszanej Polskiej Rady Ekumenicznej i Komisji Episkopatu do Spraw Ekumenizmu: ks. prof. dr hab. S.C. Napiórkowski OFMConv.

2. *Fukcje zagraniczne*

– Członkostwo European Society for Ecumenical Research „Societas Oecumenica”: ks. prof. dr hab. W Hryniewicz OMI, ks. dr hab. L. Górka SVD, ks. dr P Kantyka, ks. dr S.J. Koza, ks. dr S. Pawłowski SAC;

– Członkostwo Międzynarodowej Komisji Mieszanej ds. Dialogu między Kościołem Rzymskokatolickim i Kościołem Prawosławnym: ks. prof. dr hab. W Hryniewicz OMI;

– Członkostwo Advisory Board czasopisma „Eastern Churches Journal” (Fairfax, Virginia, USA): ks. prof. dr hab. W. Hryniewicz OMI;

– Członkostwo Missionswissenschaftliches Institut, St. Augustin b. Bonn: ks. dr hab. L. Górka SVD;

– Członkostwo Komisji Teologicznej Światowej Federacji Luterkańskiej (Genewa): ks. [pastor Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego] mgr lic. R. Pracki;

– Członkostwo w Network of the Conference of European Churches in Dialogue (CiD): ks. mgr lic. R. Pracki.

IV PROGRAMY BADAWCZE

Programy badawcze IE KUL prowadził tradycyjnie we współpracy z krajowymi i zagranicznymi¹¹ ośrodkami i placówkami naukowymi. Ich realizacja przejawiała się

¹¹ Ten rodzaj współpracy za lata kalendarzowe 2002 i 2003 został omówiony w oddzielnych opracowaniach zamieszczonych w dziale „Kronika” (s. 258-268).

w rozmaitej formie: kontaktów naukowych, seminariów, konferencji, sesji, sympozjów, wykładów i referatów, wywiadów oraz różnego rodzaju publikacji. Jej wyrazem jest także zawartość niniejszego „ekumenicznego” zeszytu „Roczników Teologicznych” Towarzystwa Naukowego KUL.

Zakres tych programów obrazują następujące tematy badawcze, których realizację rozpoczęto od początku 2002 r.:

- Temat I: „Chrześcijańska teologia nadziei”
- Temat II: „Znaczenie tradycji cyrylomethodiańskiej dla jedności europejskiej”
- Temat III: „Promocja polskiej teologii ekumenicznej”
- Temat IV: „Duchowość chrześcijańskiego Wschodu”
- Temat V: „Ekumeniczny wymiar współczesnej teologii anglikańskiej”
- Temat VI: „Ekumenizm doktrynalny Światowej Rady Kościołów”
- Temat VII: „Uniwersalizm w chrześcijaństwie europejskim”
- Temat VIII: „Katolickość Kościoła a ekumenizm”

V MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA¹²

Z dniem 1 X 2003 r. „pierwszy w Polsce”¹³ Instytut Ekumeniczny rozpoczął dwudziesty pierwszy rok swojej dydaktyczno-naukowej działalności. Z racji jubileuszu dwudziestolecia istnienia i działalności IE zorganizował – we współpracy z Institut für Ökumenische Theologie, Ostkirchliche Orthodoxie und Patrologie (Universität Graz) oraz Fundacją „Pro Oriente” (Sekcja Graz) – Międzynarodową Ekumeniczną Konferencję Naukową pod hasłem „Integracja Europy – wyzwanie dla podzielonego chrześcijaństwa”. Odbyła się ona w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim w dniach 17-18 XI 2003 r.¹⁴

Konferencja składała się z trzech głównych sesji (dwie – 17 XI, trzecia – 18 XI przed południem). Sesje poprzedziło jubileuszowe przemówienie dyrektora IE, ks. prof. dr. hab. Wacława Hryniewicza OMI, oraz uroczyste *Słowo Rektora KUL*, ks. prof. dr. hab. Andrzeja Szostka MIC, a także specjalna *Modlitwa ekumeniczna* (bp Artemij i ks. prof. W. Hryniewicz).

Podczas sesji pierwszej, której przewodniczył bp Zdzisław Tranda z Kościoła Ewangelicko-Reformowanego, wykłady wygłosili: abp prof. dr. hab. Józef Życiński, wielki kanclerz KUL (*Chrześcijańskie korzenie kultury europejskiej*), prawosławny biskup Artemij z Grodna na Białorusi (*Учится друг от друга. Духовная жизнь христианской общины в современном мире* [Uczyć się od siebie nawzajem. Życie duchowe wspólnoty chrześcijańskiej w świecie współczesnym]), ks. dr. Jerzy

¹² Inne imprezy tego typu zob. dalsze opracowania w niniejszym zeszycie w dziale „Kronika”

¹³ (a) [Agnieszka Przytuła]. *Pierwszy w Polsce. 20 lat Instytutu Ekumenicznego KUL* s. 25.

¹⁴ Dzięki ks. dr. Przemysławowi Kantyce i alumnom z WSD w Kielcach IE KUL dysponuje nagraniem „na żywo” całej konferencji na płycie CD-R (pliki w formacie MP3). IE KUL przygotowuje wydanie materiałów tej konferencji drukiem.

To filuk, delegat abpa Sawy, prawosławnego metropolity Warszawy i całej Polski (*Ekumenia w sytuacji wolności Europy Środkowo-Wschodniej*), oraz prof. dr hab. Karol Karski z Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie (*Ekumeniczne doświadczenia Kościołów mniejszościowych*).

Popołudniowej sesji drugiej przewodniczył ks. prof. dr hab. Stanisław Celestyn Napiórkowski OFMConv, natomiast wykłady wygłosili¹⁵: prof. Grigorios Larentzakis z Institut für Ökumenische Theologie, Ostkirchliche Orthodoxie und Patrologie Uniwersytetu w Grazu (*Der Beitrag der Orthodoxie im zusammenwachsenden Europa* [Wkład prawosławia we wzrastającej razem Europie]), prof. dr Igor Andrianov z Europejskiego Uniwersytetu Humanistycznego w Mińsku na Białorusi (*Опыты сотрудничества Церквей в Восточной Европе* [Doświadczenie współpracy Kościołów we Wschodniej Europie]) oraz prof. dr hab. Andrzej de Lazari z Łodzi (*Polifonia kulturowa wyzwaniem dla polifonii eklezjalnej*).

Trzecia sesja miała charakter panelu pt. „*Charta Ecumenica – zobowiązanie dla Kościołów Europy*” Przewodniczył jej ks. prof. dr hab. Wacław Hryniewicz OMI, dyrektor IE KUL, który wygłosił ogólne wprowadzenie do dyskusji panelowej; kolejnych wprowadzeń dokonali: abp Abel (ordynariusz prawosławnej diecezji lubelsko-chełmskiej), bp Zdzisław Tranda (Kościół Ewangelicko-Reformowany), bp dr hab. Tadeusz Pikus (Kościół Rzymskokatolicki), dr Marek Ambroży (delegat bpa prof. dr hab. Wiktora Wysoczańskiego z Kościoła Polskokatolickiego), ks. rektor dr Adam Kleszczyński¹⁶ (delegat bpa Edwarda Puśleckiego z Kościoła Ewangelicko-Methodystycznego), ks. prof. dr hab. Stanisław Rabej (Uniwersytet Opolski).

Wykładom każdej sesji oraz panelowi towarzyszyła – mniej lub bardziej ożywiona – dyskusja. Zamknięcie stanowiły: *Podsumowanie Konferencji*, którego dokonał ks. dr hab. Leonard Górka SVD, oraz końcowe podziękowania dyrektora IE – ks. prof. dra hab. W Hryniewicza OMI.

VI. MIĘDZYWYZNANIOWE SESJE NAUKOWE

W obu latach sprawozdawczych Instytut Ekumeniczny KUL był głównym organizatorem dwóch sesji naukowych (o charakterze lokalnym oraz krajowym):

1. „W Tobie jest źródło pokoju” Sesja naukowa IE KUL przy współudziale Koła Naukowego Teologów (KUL, 25 I 2002)¹⁷

Składała się ona z sesji przedpołudniowej oraz popołudniowej.

¹⁵ Podczas tej sesji pierwszy wykład (*Nawrócenie Kościołów jako imperatyw ekumenii*) miał wygłosić abp prof. dr hab. Alfons Nossol z Opola, ale w ostatniej chwili okazało się, że nie może przybyć do Lublina.

¹⁶ Ponieważ prelegent nie dojechał, dlatego w jego miejsce głos zabrał ponownie prof. A. de Lazari.

¹⁷ Zob. M. Jachowicz. *Proroctwo na dziś*. „Przegląd Uniwersytecki” [KUL] 14:2002 nr 1 (75) s. 8-9, zwł. s. 9.

Pierwszej przewodniczył ks. prof. dr hab. Stanisław C. Napiórkowski OFMConv (ówczesny dyrektor Instytutu Ekumenicznego KUL). Słowo wprowadzenia skierował do jej uczestników dziekan Wydziału Teologii KUL, ks. prof. dr hab. Gabriel Witaszek CSsR. Referaty wygłosili: prof. dr hab. Eugeniusz Sakowicz z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (*Bóg – pokój – dialog międzyreligijny*) oraz ks. mgr lic. Adam Wąs, doktorant KUL (*Obraz Boga pokoju w świetle Koranu i Tradycji muzułmańskiej*).

Południowej celebracji eucharystycznej w kościele Akademickim KUL przewodniczył i homilię wygłosił ks. dr Józef Szczypa (referent ds. ekumenizmu archidiecezji lubelskiej).

Sesji popołudniowej przewodniczył ks. dr Andrzej Czaja (kurator Koła Naukowego Teologów KUL). W jej trakcie kolejne referaty wygłosili: ks. prof. dr hab. Stanisław C. Napiórkowski OFMConv (*Asyska modlitwa o pokój*) oraz ks. dr Sławomir Pawłowski SAC, adiunkt Katedry Teologii Ekumenicznej IE KUL (*Pokój w staraniach Światowej Rady Kościołów*).

Całość sesji zamknęła dyskusja, której podsumowania dokonał ks. dr hab. Leonard Górka SVD z tej samej katedry IE KUL.

2. „*Charta Œcumenica* – wyzwanie dla Kościołów w Polsce” Międzywyznaniowa Sesja Naukowa IE KUL przy współpracy Koła Naukowego Teologów KUL (KUL, 23 I 2003)¹⁸

Otwarcia tej sesji dokonał ks. prof. dr hab. Jerzy Pałucki, prodziekan Wydziału Teologii KUL.

W sesji przedpołudniowej, której przewodniczył ks. dr hab. Leonard Górka SVD, wykłady wygłosili: dyrektor IE KUL ks. prof. dr hab. Waław Hryniewicz OMI („*Charta Œcumenica*” w polskim kontekście ekumenicznym) i prof. dr hab. Karol Karski z ChAT w Warszawie (*Perspektywa ewangelicka*).

Po południowej Eucharystii w kościele Akademickim KUL, podczas której homilię wygłosił ks. proboszcz Sławomir Rosiak z lubelskiej parafii Starokatolickiego Kościoła Mariawitów, i przerwie obiadowej odbyła się sesja popołudniowa. Przewodniczył jej prof. dr hab. Karol Karski (ChAT). Wykłady wygłosili dwaj inni pracownicy dydaktyczno-naukowi z tej samej warszawskiej akademii: ks. dr Jerzy Tofiluk z Kościoła Prawosławnego (*Propozycje teologa prawosławnego*) oraz mgr Andrzej Gontarek (*Starokatolicki punkt widzenia*), proboszcz lubelskiej parafii Kościoła Polskoatolickiego.

Sesję zakończyła dość ożywiona dyskusja uczestników, a jej merytorycznego podsumowania dokonał ks. prof. dr hab. Waław Hryniewicz OMI.

---

¹⁸ Zob. szczegółową relację w niniejszym zeszycie w dziale „Sprawozdania”: A. Łopalewski, S. Pawłowski SAC. „*Charta Œcumenica*” – wyzwanie dla Kościołów w Polsce. *Ekumeniczna sesja naukowa poświęcona „Karcie Ekumenicznej”* Lublin, 23 stycznia 2003 roku (s. 194-200).

VII. OTWARTE SEMINARIUM NAUKOWE

IE był współorganizatorem, wraz z Kołem Naukowym Teologów KUL oraz Instytutem Teologii Dogmatycznej KUL, naukowego seminarium otwartego pt. „Paul Couturier – ekumenizm duchowy” (KUL, 26 III 2003). Odbyło się ono z okazji 50 rocznicy śmierci ks. Paula Couturier (1881-1953) oraz jego „teologii przenikniętej modlitwą”

Seminarium rozpoczęło się *Słowem wstępnym* ks. prof. dra hab. Sławomira Nowosada, prodziekana Wydziału Teologii KUL, oraz merytorycznym *Wprowadzeniem* ks. prof. dra hab. Wacław Hryniewicza OMI, dyrektora IE KUL.

Referaty wprowadzające do dalszej dyskusji wygłosili: mgr lic. Ryszard Obariski (doktorant ITD; *Ekumenizm duchowy ks. Paula Couturier, apostoła jedności chrześcijańskiej*), ks. prof. dr hab. Stanisław Celestyn Napiórkowski OFMConv (*Ekumenizm duchowy w ekumenizmie doktrynalnym. Relacja uczestnika dialogów międzykościelnych*). Następnie na temat „Polskich doświadczeń ekumenizmu duchowego” wypowiadali się: ks. mgr lic. Roman Pracki (Kościół Ewangelicko-Augsburski; *Perspektywa ewangelicka*), p. Anna Gruszewska (Kościół Prawosławny; *Świadectwo o siostrze Stanisławie Andronowskiej [ze Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo]*) oraz dr Riccardo Bennicelli (Focolari – Dzieło Maryi; *Ekumenizm duchowy w Ruchu Focolari w warunkach polskich*).

Właściwą dyskusję prowadził ks. dr hab. Leonard Górka SVD, a całość uwieńczył *Podsumowaniem* ks. prof. S.C. Napiórkowski OFMConv (ITD).

VIII. WYKŁADY, REFERATY, KONFERENCJE, DYSKUSJE I PRZEMÓWIENIA ORAZ PROMOCJE PUBLIKACJI NAUKOWYCH PRACOWNIKÓW IE KUL¹⁹

W latach 2002-2003 pracownicy Instytutu wygłosili szereg wykładów, referatów i przemówień o charakterze naukowym, zarówno w kraju jak i za granicą (wygłoszone za granicą zostały omówione w oddzielnych opracowaniach niniejszego zeszytu „Roczników Teologicznych”)²⁰:

✧ Ks. prof. dr hab. Wacław Hryniewicz OMI: *Uznać inność innego* (26 II 2002 – referat podczas sesji nt. „Lublin – spotkanie wyznań i religii”, zorganizowanej przez Kolegium Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych KUL w dniach 20 II – 7 III 2002); *Kościół szkołą braterstwa? Refleksje o zapom-*

¹⁹ Wykaz tych wystąpień jest logicznie związany z udziałem pracowników IE w określonych – krajowych czy międzynarodowych – sympojach, konferencjach, sesjach i konwersatoriach naukowych bądź promocjach publikacji. Z tego też względu nie są one zasadniczo powtarzane w następnym punkcie niniejszego opracowania (odnosi się to także do udziału o charakterze międzynarodowym, który zawarty jest domyślnie także w dwóch oddzielnych relacjach o współpracy Instytutu z zagranicą (S.J. Kozy – za rok 2002 – i K. Leśniewskiego – za rok 2003).

²⁰ W tym i następnym punkcie zostały uwzględnione te informacje, które nie znalazły się w oddzielnych opracowaniach ks. dra S.J. Kozy (za 2002 r.) oraz p. dra K. Leśniewskiego (za 2003 r.).

nianych kartach Ewangelii (podczas XXXIV Tygodnia Eklezjologicznego w KUL na temat: „Czynić Kościół domem i szkołą komunii”, 11-15 III 2002; *Nadzieja uczy inaczej* (referat podczas spotkania ekumenicznego z duchownymi luterańskimi – 12 pastorów wraz z biskupem Cieślarem, Lublin, 18 III 2002); *Eschatologiczne przypowieści Jezusa* (referat podczas spotkania ekumenicznego zorganizowanego przez Chrześcijańskie Stowarzyszenie Akademickie, Lublin, 9 VI 2002; *Nadzieja dla człowieka i wszechświata: O zapomnianych aspektach chrześcijańskiego uniwersalizmu* (wykład inauguracyjny w Wyższej Szkole Ekologii i Zarządzania, zorganizowany przez Centrum i pismo „Dialogue and Universalism”, Warszawa, 14 X 2003); *Sens jest powiększany przez dialog i pracę: Debata nad ks. Wacława Hryniewicza teoriami oraz wizją dialogu i chrześcijańskiego uniwersalizmu, w odniesieniu do Polski dzisiejszej* (II sesja plenarna w czasie Konferencji nt. „Sens polskiej historii i sensy naszego życia”, zorganizowanej przez centrum „Dialogue and Universalism” na Zamku Królewskim w Warszawie, 4 XI 2003); *Nadzieja człowieka i nadzieja świata* (podczas Sympozjum zorganizowanego przez Instytut Matematyczny PAN i Katedrę Metod Matematycznych Fizyki UW z okazji 80-lecia Profesora Krzysztofa Maurina, Warszawa, 7 XI 2003); *Czy chrześcijaństwo jest religią nadziei bez granic?* (podczas sesji naukowej pt. „Chrześcijaństwo wobec innych religii”, zorganizowanej przez Centrum Kultury i Dialogu „Ignatianum” oraz Wydawnictwo WAM, Kraków, 8 XII 2003).

✧ Ks. prof. dr hab. Stanisław Celestyn Napiórkowski OFMConv: wykłady z sakramentologii ogólnej i szczegółowej (Lwów, Ukraina, 7-9 II 2002); czwarte posiedzenie Komisji Luterańsko-Katolickiej (Skwer Kard. Stefana Wyszyńskiego w Warszawie; temat: „Matrimonia mixta”, 11 IV 2002); *Uzgodnienie na temat usprawiedliwienia* (wykład w Instytucie Dominikanów w Warszawie, 13 VI 2002); *Wspólna Deklaracja o usprawiedliwieniu* (wykład w Krnowie, Czechy, 11 VII 2002); przewodniczenie panelowi pt. „Myśl filozoficzna i teologiczna” oraz dwa wystąpienia: *Myśl filozoficzna i teologiczna w Polsce* (wprowadzenie) oraz *Myśl filozoficzna i teologiczna w Rzeczypospolitej XIX wieku* (w serii przedłożeń podczas Kongresu Międzynarodowego nt. „Chrześcijaństwo w dialogu kultur na ziemiach Rzeczypospolitej”, KUL, 24-26 IX 2002); piąte posiedzenie Komisji Luterańsko-Katolickiej związane z pracami nad dokumentem o małżeństwach mieszanych (Warszawa, 11 X 2002); prowadzenie sekcji III pt. „Ku przyszłości ekumenicznie zorientowanej” (Międzynarodowe Sympozjum nt. „«Kościół siostrzane» na początku Trzeciego Tysiąclecia”, Opole, 15-16 X 2002); posiedzenie Komisji Wspólnej Kościoła Rzymskokatolickiego i Polskiej Rady Ekumenicznej nt. małżeństw mieszanych (Warszawa, 4 XI 2002); promocja książki [wybór artykułów nt. ekumenizmu] *Wierzę w jeden Kościół* (Tarnów: Biblos, Wydawnictwo Diecezji Tarnowskiej 2003; 20 I 2003); *Wierzę w Kościół powszechny* (konferencja do alumnów WSD w Tarnowie „o potrzebie przekraczania zawężeń w pobożności i teologii”, 20 I 2003); prowadzenie promocji serii wydawniczej Wydawnictwa w Niepokalonowie „Teksty o Matce Bożej” oraz rosyjskojęzycznej *Encyklopedii Katolickiej* (Targi Książki Wydawców Katolickich

w Polsce, Warszawa – księża marianie przy ul. Św. Bonifacego, 26 IV 2003); posiedzenie Komisji Wspólnej Polskiej Rady Ekumenicznej i Rady Episkopatu Kościoła Katolickiego w Polsce do Spraw Ekumenizmu (komunikat o stanie prac nad zagadnieniem małżeństw mieszanych; 30 IV 2003); *Niepokalane Poczęcie jako dzieło Bożego Miłosierdzia* (referat [o „sola gratia” i Niepokalanym Poczęciu] podczas Międzynarodowego Sympozjum Teologicznego nt. „Tajemnica Bożego Miłosierdzia w charyzmacie mariańskim, Licheń, 12-16 V 2003); *Duch Święty sprawia obecność Chrystusa w Kościele i świecie* [1], *Ikony są także nasze, katolickie* [2], *Małżeństwa mieszane – ku nowym rozwiązaniom problemu* [3], *Odzyskanie sukcesji apostołskiej przez Kościół Ewangelicko-Augsburski w Polsce* [4] (wykłady z teologii współczesnej dla grupy franciszkanów z Polski i Węgier w ramach „formacji ciągłej” w Krnowie, Czechy, 14-15 VII 2003); *Wniebowzięta. Przesłanie o człowieku w mocy łaski Bożej* [1], *Znak wielki na niebie. Co ma nam do powiedzenia wniebowzięta Maryja?* [2] (Międzynarodowe Sympozjum Kariologiczne pt. „Wniebowzięta jako znak człowieka paschalnego”, Odessa, Ukraina, 23-25 VIII 2003)²¹; kolejne posiedzenie Komisji Katolicko-Luterańskiej (główny temat: małżeństwa mieszane, Warszawa, 9 X 2003); homilia podczas Liturgii Eucharystycznej w cerkwi greckokatolickiej w skansenie lubelskim na Sławinku (17 X 2003) oraz referat *Forum Teologów Europy Środkowo-Wschodniej* (18 X 2003, wtedy także przewodniczenie sesji popołudniowej; „Kultura polska i ukraińska a myśl filozoficzno-religijna – Międzynarodowa Konferencja zorganizowana przez Komisję Polsko-Ukraińskich Związków Kulturowych Polskiej Akademii Nauk w Lublinie oraz Katedrę Literatury Współczesnej KUL, 17-18 X 2003); posiedzenie Wspólnej Komisji Katolicko-Luterańskiej oraz Polskiej Rady Ekumenicznej (Warszawa, 14 XI 2003); *Dydaktyka teologii* (referat podczas sympozjum „Dydaktyka teologii”, zorganizowanego przez Wydział Teologiczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, 29 XI 2003); wykład o ekumenizmie (podczas pobytu w Kanadzie w środowiskach polonijnych, 29 XI – 9 XII 2003).

✧ Ks. dr hab. (od 10 III 2004: profesor nadzwyczajny) Leonard Górką SVD: *Tradycja cyrylometodiańska – pomostem czy przeszkodą dla pojednania między Kościołami siostrzanymi?* (referat wygłoszony w czasie sympozjum poświęconego problematyce Kościołów siostrzanych na Wydziale Teologii Uniwersytetu Opolskiego, Opole, 17 X 2002); *Ekumeniczna ewangelizacja* (referat wygłoszony w czasie sympozjum misjologicznego „Misje w XXI wieku” na Wydziale Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn, 9 XI 2002); *Die Kraft des Kreuzes* (referat, Międzynarodowa Konferencja Szwajcarsko-Polska nt. „Polen vor dem EU Beitritt – neue Herausforderungen” (Polska Rada Ekumeniczna, Warszawa 22-23 IX 2003); *Charta Œcumenica nowym wyzwaniem dla Kościołów chrześcijańskich* (referat pod-

²¹ Zob. bliżej: S.C. Napiórkowski. *Katolicki Uniwersytet Lubelski w Odessie. „Przegląd Uniwersytecki”* [KUL] 15:2003 nr 6 (86) s. 15.

czas symposium naukowe na Prawosławnym Wydziale Teologicznym im. Cyryla i Metodego na Humanistycznym Uniwersytecie w Mińsku, Białoruś, 24-25 V 2003).

✧ Ks. dr Przemysław K a n t y k a: *Osiągnięcia i perspektywy ekumenizmu na progu trzeciego tysiąclecia* (referat w ramach comiesięcznych otwartych sesji naukowych Klubu Inteligencji Katolickiej w Kielcach, 1 III 2002); *Ekumenia w kontekście angielskim* (referat podczas międzynarodowego symposium ekumenicznego nt. „Życie ekumenią w Kościołach lokalnych”, zorganizowanego przez Instytut Ekumenizmu i Badań nad Integracją na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Opolskiego, Opole, 26 XI 2003); *Rola placówek naukowych w dialogu ekumenicznym* (referat podczas Symposium Ekumenicznego w 10-lecie Międzywydziałowego Instytutu Ekumenii i Dialogu, PAT, Kraków, 17 XII 2003).

✧ Ks. dr Stanisław Józef K o z a: *Czym jest ekumenizm?* [1], *Geneza i krótka charakterystyka współczesnych dążeń ekumenicznych* [2], *Geneza i teologia Dekretu o ekumenizmie* [3] (trzy wykłady w Instytucie Teologiczno-Pastoralnym im. Bł. Józefa Sebastiana Pelczara w Rzeszowie, 15 II 2002); *Polskie uzgodnienie na temat ważności sakramentu Chrztu świętego* [1], *Ekumeniczny wymiar katechezy* [2], *Ekumeniczna rola małżeństw mieszanych* [3] (trzy kolejne wykłady w Instytucie Teologiczno-Pastoralnym im. Bł. Józefa Sebastiana Pelczara w Rzeszowie, 15 III 2002); *Karta Ekumeniczna Kościołów Europy* (wykład w WSD w Rzeszowie, 30 XI 2002); *Karta Ekumeniczna Kościołów w Europie* (wykład w WSD w Kielcach, 8 I 2003); blok wykładów nt. „Wybranych zagadnień ekumenicznych” (Lwów, Ukraina, semestr jesienno-zimowy – 12 wykładów dla eksternistycznego III roku studiów teologicznych; data egz.: 4 II 2003; Rzeszów, Instytut Teologiczno-Pastoralny im. Bł. Józefa Sebastiana Pelczara – 6 wykładów, 15 II i 15 III 2003).

✧ Pan dr Krzysztof L e ś n i e w s k i: *W poszukiwaniu otwartej duchowości chrześcijańskiej. Perspektywa prawosławna* (w ramach symposium „Duchowość chrześcijańskiego Wschodu i Zachodu”, zorganizowanego przez Katedrę Teologii Prawosławnej i Katedrę Teologii Katolickiej Uniwersytetu w Białymstoku, 25-26 I 2002).

✧ Ks. dr Sławomir P a w ł o w s k i SAC: *Pokój w staraniach Światowej Rady Kościołów* (referat na sesji naukowej IE KUL pt. „W Tobie jest źródło pokoju”, Lublin, 25 I 2002); *Apostolskość Kościoła – ujęcie ekumeniczne* (referat w Instytucie Teologii Apostolstwa, Ołtarzew, 18 IV 2002); *Blask miłosierdzia na obliczu Kościoła* (referat w ramach symposium „Oblicza Miłosierdzia”, Częstochowa, 4 V 2002); *Wydarzenia ekumeniczne roku 2002* (referat na Ogólnopolskim Zjeździe Referentów Ekumenicznych w Warszawie, 2 XII 2002); *Zasada hierarchii prawd w dialogu ekumenicznym* (referat na spotkaniu ekumenicznym zorganizowanym w WSD we Włocławku z racji Tygodnia Powszechnej Modlitwy o Jedność Chrześcijan, 22 I 2003); *Wierzyć i ufać – teologia zawierzenia* na symposium „Zawierzyć Miłosierdziu” (Częstochowa, 3-4 V 2003); *Ekumeniczna Debata Europejska (Chrześcijaństwo fundamentem europejskości? Unia Europejska: szansa czy zagrożenie dla Kościołów*

chrześcijańskich? Czy integracja oznacza sekularyzację) (dyskusja panelowa w Trybunale Koronnym, Lublin, 29 V 2003); *Zasada „hierarchii” prawd wiary pomocą dla ekumenii* (referat na spotkaniu Archidiecezjalnej Rady Ekumenicznej, Lublin, 15 X 2003); *Wydarzenia ekumeniczne roku 2003* (referat na Ogólnopolskim Zjeździe Referentów Ekumenicznych w Warszawie, 4 XII 2003).

✧ Ks. [pastor Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego] mgr lic. Roman Pracki: *Recepcja skandynawskiego pojęcia urzędu biskupa w Polsce od 1990 r.* (referat w języku niemieckim podczas konsultacji luterńskiego stanowiska w sprawie urzędu biskupa w dialogach bilateralnych, Malta, 17-23 XI 2002); *Ekumenizm i ruch ekumeniczny* (Seminarium Duchowne przy ul. Orzechowskiego 10, Lublin, 16 I 2003); *Ekumenizm Duchowy w perspektywie ewangelickiej* (Instytut Teologii Duchowości KUL, 26 IV 2003); *Kościoły w nowej Europie* (Trybunał Koronny, Fundacja „Nowy Staw”, 20 V 2003); *Ökumene und Diakonie in Ostpolen* (Deutsch-Polnische Gesellschaft in Pforzheim, 25 VI 2003); *Ökumene zwischen Lutheraner und Orthodoxie in Polen* (Evangelische Akademie Schwäbisch Hall, 28 VI 2003).

IX. UDZIAŁ W KONGRESACH, KONFERENCJACH, TYGODNIACH I SESJACH NAUKOWYCH, WYKŁADACH GOŚCINNYCH²²

1. *Organizowane i współorganizowane poza IE KUL przez inne jednostki dydaktyczno-naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego*

– „Jezus Chrystus – «Victory Day»” Sympozjum naukowe Katedry Historii Dogmatów Instytutu Teologii Dogmatycznej KUL z okazji setnej rocznicy urodzin Oscara Cullmanna (25 II 1902 – 16 I 1999), będące „wyrazem hołdu wielkiemu Świadkowi Chrześcijaństwa XX wieku – niezwykłemu Człowiekowi, odkrywczemu Egzegecie, wyśmienitemu Teologowi i jak najbardziej realistycznemu Ekumeniście”²³ (25 II 2002): ks. prof. dr hab. S.C. Napiórkowski OFMConv, ks. dr S.J. Koza;

– XXXIV Tydzień Eklezjologiczny nt. „Czynić Kościół domem i szkołą komunii” (KUL, 11-15 III 2002): ks. prof. dr hab. W. Hryniewicz (wykład wprowadzający do

²² Podajemy tu zasadniczo tylko te, które nie zostały wymienione w innych punktach niniejszego opracowania oraz w oddzielnej publikacji w dziale „Kronika” tego zeszytu „Roczników”: S.J. K o z a. *Współpraca Instytutu Ekumenicznego KUL z zagranicą w 2002 roku*; K. L e ś n i e w s k i. *Współpraca Instytutu Ekumenicznego KUL z zagranicą w 2003 roku*.

²³ K. G ó ź d ź. *Zwycięstwo wiary*. Lublin: „STANDRUK” 2002 s. 10 [Bibliografia s. 171-207 – w tym także wykaz prac Oscara Cullmanna s. 172-184 oraz opracowań na jego temat s. 185-189]; ta dwujęzyczna (polsko-niemiecka) publikacja książkowa powstała na bazie wspomnianego Sympozjum.

Główny organizator, ks. prof. K. Gózdź, napisał: „W Sympozjum tym, które przerodziło się w spotkanie ekumeniczne, uczestniczyła zarówno wspólnota katolicka, jak i ewangelicka. Główne wykłady wygłosili naukowcy z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (ks. prof. dr hab. Krzysztof Gózdź) i Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie (p. adiunkt dr Kalina Wojciechowska i p. adiunkt dr Tadeusz Zieliński)” (tamże s. 10).

hasła trzeciego dnia – środa, 13 III 2002 – „W braterstwie”), ks. dr hab. L. Górka SVD („Słowo Audytora dnia” – środa, 13 III 2002): ks. dr A. Kaim, ks. dr S.J. Koza, dr K. Leśniewski, mgr lic. Kazimiera Derkaczewska²⁴;

– Kongres Międzynarodowy nt. „Chrześcijaństwo w dialogu kultur na ziemiach Rzeczypospolitej” (KUL, 24-26 IX 2002): ks. prof. dr hab. S.C. Napiórkowski OFM-Conv (przewodniczenie w panelu i dwa tematyczne przedłożenia), ks. dr L. Górka SVD, ks. dr S.J. Koza;

– Tydzień Biblijny Instytutu Nauk Biblijnych KUL nt. „«Uważajcie, jak słuchacie» (Łk 8, 18). Teoria i praktyka «Lectio divina»” (KUL, 25-29 XI 2002): ks. dr S.J. Koza;

– XXXV Tydzień Eklezjologiczny nt. „Spór o Kościół w Europie. Jedność Europy w optyce Ewangelii” (KUL, 31 III – 4 IV 2003): ks. dr hab. L. Górka SVD („Wieczór z klerykami SVD z Indonezji [MSD Pieniężno]” – środa, 2 IV 2003), ks. dr S.J. Koza²⁵

2. Organizowane na forum lokalnym

– Sesja formacyjno-szkoleniowa „Nauka o Trójcy Świętej i pneumatologia” (Ruch Światło-Życie, Lublin, 21-23 II 2003): ks. dr S. Pawłowski SAC (prowadzenie).

3. Organizowane na forum krajowym

– Spotkanie Komitetu Dni Biblijnych w Polsce (Falenica, 20 III 2003): ks. dr S. Pawłowski SAC;

– Sympozjum „Zawierzyć Miłosierdziu” (Częstochowa, 3-4 V 2003): ks. dr S. Pawłowski SAC (współorganizacja);

– III Europejski Kongres Dialogu i Uniwersalizmu (Warszawa, 19-26 VIII 2003): ks. prof. dr hab. W. Hryniewicz OMI.

4. Organizowane na forum krajowym z udziałem gości z zagranicy

– Konferencja „Ewangelicyzm wobec Europy” (Chrześcijańska Akademia Teologiczna, Warszawa, 10 IV 2003): ks. [pastor Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego] mgr lic. Roman Pracki;

– Polsko-niemiecko-białorusko-ukraińskie sympozjum ekumeniczne „Doświadczenie granic pomiędzy ludźmi, Kościołami i narodami” (Mikołajki, 8-11 V 2003): ks. dr S. Pawłowski SAC;

– Międzynarodowe Sympozjum nt. „«Kościół siostrzane» na początku Trzeciego Tysiąclecia” (Uniwersytet Opolski, 15-16 X 2002): ks. prof. dr hab. S.C. Napiórkowski

²⁴ Koło Naukowe Teologów KUL – główny organizator – przygotowuje wydanie książkowe wszystkich materiałów tego tradycyjnego wydarzenia w życiu akademickim KUL.

²⁵ Koło Naukowe Teologów KUL – główny organizator – ma zamiar przygotować wydanie książkowe wszystkich materiałów tego tradycyjnego Tygodnia w życiu akademickim KUL.

kowski OFMConv (prowadzenie sesji III), ks. dr hab. L. Górka SVD, ks. dr P. Kantyka, ks. dr S.J. Koza, ks. dr Sławomir Pawłowski SAC;

– Międzynarodowa Konferencja nt. „Kultura polska i ukraińska a myśl filozoficzno-religijna” (zorganizowana przez Komisję Polsko-Ukraińskich Związków Kulturowych Polskiej Akademii Nauk Oddział w Lublinie oraz Katedrę Literatury Współczesnej KUL): ks. dr hab. L. Górka SVD – prowadzenie sesji popołudniowej i dyskusji w dniu 18 X 2003, sobota, godz. 16.00-18.30.

5. Organizowane na forum międzynarodowym (zagranica)²⁶

– 6. Internationaler Kongress Renovabis pt. „Europa – eine Wertegemeinschaft? Gesellschaftliches Handeln in christlicher Verantwortung” (Freising, Niemcy, 5-7 IX 2002): ks. dr S.J. Koza²⁷;

– Ekumeniczne spotkanie z polskimi teologami: ks. prof. Wacławem Hryniewiczem i ks. dr. hab. Leonardem Górką (Prawosławna Akademia Duchowna, Żyrovici, Białoruś, 26 V 2003): ks. prof. dr hab. W. Hryniewicz OMI mówił m.in. nt. „Ekumenizmu i nadziei”, natomiast ks. dr hab. L. Górka SVD skoncentrował się w swoim wystąpieniu głównie na zagadnieniu „Katolickich zasad ekumenizmu” oraz „Tradycji cyrylometodiańskiej”;

– Sesja Towarzystwa Polsko-Niemieckiego w Pforzheim, Niemcy, 25 VI 2003: ks. mgr lic. Roman Pracki;

– Gustav-Adolf-Werk Jahresfest in Schwäbisch Hall, Niemcy, 27-29 VI 2003: ks. mgr lic. Roman Pracki;

– 7. Internationaler Kongress Renovabis pt. „Suche nach Heimat. Migration in Europa” (Freising, Niemcy, 28 – 30 VIII 2003): ks. dr S.J. Koza²⁸

²⁶ Ten podpunkt zawiera tylko dane nie ujęte w oddzielnym opracowaniu „Kroniki” o współpracy z zagranicą.

²⁷ Materiały kongresowe zostały opublikowane: 6. *Internationaler Kongress Renovabis 2002. Europa – eine Wertegemeinschaft? Gesellschaftliches Handeln in christlicher Verantwortung aber wie? 5. bis 7. September 2002 in Freising. Dokumentation.* Veranstalter und Herausgeber: Renovabis – Solidaritätsaktion der deutschen Katholiken mit den Menschen in Mittel- und Osteuropa. Redaktion: Christof Dahm. Bez miejsca i roku wydania [Freising – Druck: WB-Druck GmbH & Co., Rieden]. Seria: Internationale Kongresse Renovabis 6/2002.

²⁸ Ks. dr S.J. Koza nie wziął planowanego udziału w tym kongresie, gdyż jakimś przedziwnym zrządzeniem losu listowne potwierdzenie swego uczestnictwa i dokładne miejsce zakwaterowania podczas tego interesującego i aktualnego spotkania ekumenicznego otrzymał... dokładnie miesiąc po jego rozpoczęciu.

X. WYWIADY PRACOWNIKÓW INSTYTUTU W MASS MEDIACH²⁹

✧ Ks. prof. dr hab. W. Hryniewicz OMI: „The Greek Delegation in the Vatican” (BBC World Service, Program: The World Today, 10 I 2002); „Relacje Watykan – Moskwa po utworzeniu diecezji katolickich w Rosji” (BBC – Sekcja Polska, 17 IV 2002); „Jak rozumieć przeznaczenie?” (I Program PR, „ABC demokracji”: „P – jak przeznaczenie”, 24 V 2002); „Ekumeniczne znaczenie wizyty Jana Pawła II w Bułgarii” (na żywo – Radio Bis, 24 V 2002); „Spotkanie Papieża z bułgarskim prawosławiem” (wywiad dla KAI, 24 V 2002); „Pielgrzymka – znak szacunku dla prawosławia”, „Spotkanie ważne, ale nie przełomowe” (wywiady dla PAP, 24 V 2002); „Dialog z prawosławiem – ekumeniczny sens wizyty Papieża w Bułgarii”, „Po wizycie Jana Pawła II w Bułgarii” (Radio Watykańskie, 29 V 2002); „Deklaracja ekologiczna Patriarchy Bartłomieja I oraz Jana Pawła II” (wywiad dla KAI, 11 VI 2002); „Nowa chrześcijańska duchowość?” (wywiad dla „Rzeczpospolitej”, 16 VII 2002); „Pogodne oblicze Boga” (wywiad dla magazynu dziennika „Nowiny” [Rzeszów], 29 VII 2002); „Cierpienie jest wołaniem o przemianę” (wywiad dla redakcji miesięcznika „List” [Kraków], 21 X 2002); „Ekumenia dzisiaj” (Radio Watykańskie, 15 I 2003); „Charta Oecumenica” (Radio Lublin, 23 I 2003); „O Karcie Ekumenicznej” (Radio Plus, 23 I 2003); „Spełniona miłość usuwa lęk” (wywiad dla miesięcznika „Charaktery” [Kielce], 3 II 2003); Rozmowa: „Nadzieja i lęk” (Program 3 PR, 5 III 2003, godz. 21.05-22.00); „Nadzieja uczy inaczej” (Program I PR, Redakcja Programów Katolickich, 27 IV 2003); „Nadzieja bez granic” (wywiad dla kwartalnika Polskiej Prowincji Zakonu Pijarów „eSpe” [Kraków], 17 VI 2003); „O duszy i zmartwychwstaniu zmarłych” (Sekcja Białoruska Radia Wolna Europa [Radio Svoboda w Pradze], 15 X 2003); „Integracja Europy jako wyzwanie dla Kościołów” (Radio Lublin i Radio Plus, 17 XI 2003); „W dwudziestolecie Instytutu Ekumenicznego KUL” (Radio Watykańskie, 19 XI 2003).

✧ Ks. prof. dr hab. Stanisław Celestyn Napiórkowski OFMConv: w ramach „Z życia Kościoła” (I Program PR – moje 4 minuty o święcie Ofiarowania, Małych Mroczkach i Kałuszynie, 3 II 2002); o Kongresie Międzynarodowym nt. „Chrześcijaństwo w dialogu kultur na ziemiach Rzeczypospolitej”, KUL, 24-26 IX 2002 (Radio Lublin, 24 i 26 IX 2002); udział w nagraniu programu telewizji gdańskiej o tematyce ekumenicznej (Lublin, 18 XI 2002); nagranie czterech odcinków „po kwadransie” nt. ekumenizmu (Studio Radia Niepokalanów (9 I 2003); nagranie następnych czterech odcinków dla Radia Niepokalanów (1. Odessa [o sympozjum kariologicznym, wykładzie nt. usprawiedliwienia i promocji książki pt. *В Духе и Истине. К проблематике межрелигиозного и межконфессионального диалога*. Винница, Ukraina: „Християнське слово” 2003]; 2. O sytuacji religijnej na Ukrainie w Rosji; 3. O św. Maksymilianie i Niepokalanowie wobec Żydów; 4. O kanonizacji o. Maksymiliana – 17 IX 2003).

²⁹ W tym również wywiady prasowe, głównie popularnonaukowe.

✧ Ks. dr hab. (od 10 III 2004: profesor nadzwyczajny) Leonard G ó r k a SVD: „Przełom ekumeniczny” (Lublin, wywiad z okazji 40 rocznicy rozpoczęcia Soboru Watykańskiego II dla „Gościa Niedzielnego” [opublikowany w wydaniu ogólnopolskim „Gościa Niedzielnego” 79:2002 nr 41 s. 4 z dnia 13 X w dziale „Obserwacje”]); udział w nagraniu 3 programu telewizji gdańskiej nt. „Nadzieje i trudności ekumenie” (Lublin, 18-19 XI 2002; 3 kasety); „Aktualność dzieła ewangelizacyjnego św. Cyryla i Metodego” (Radio Watykańskie, 14 II 2003).

✧ Ks. dr Przemysław K a n t y k a i ks. dr Stanisław J ó z e f K o z a: audycja pt. „Puls Kościoła Kieleckiego” nt. Tygodnia Powszechnej Modlitw o Jedność Chrześcijan (radio PLUS Kielce, 19 I 2003).

✧ Ks. dr Sławomir P a w ł o w s k i SAC: „Dawno temu w Jerozolimie” [wywiad; rozmawiała Ewa Czerwińska], „Kurier Lubelski. Magazyn piątek na 5” 29 marca 2002 (nr 11681) s. 2; „Tydzień Powszechnej Modlitwy o Jedność Chrześcijan w roku 2003” (wypowiedź dla Radia Watykańskiego, prowadziła Małgorzata Kołodziejczyk) Lublin, 13 stycznia 2003; „Ekumeniczna Debata Europejska” (wypowiedź dla TVP Lublin i Radia Plus), Trybunał Koronny w Lublinie, 29 maja 2003.

✧ Ks. [pastor Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego] mgr lic. Roman P r a c k i³⁰: program ekumeniczny redakcji programów katolickich (TVP3 Lublin, 18 I 2002); Radio Lublin (31 X 2002); TVP3 Lublin, Panorama Lubelska (1 XI 2002); program ekumeniczny redakcji programów katolickich (TVP3 Lublin, 15 I 2003); „Gość Niedzielnny” (16 III 2003); Radio Lublin (17 IV 2003); TVP3 Lublin, Panorama Lubelska (18 IV 2003; 20 V 2003); Radio Plus (20 V 2003)

XI. WIZYTY NAUKOWCÓW ZAGRANICZNYCH

W latach 2002-2003 gośćmi Instytutu Ekumenicznego KUL byli:

– Ks. prof. dr Adelbert D e n a u x, prodziekan Wydziału Teologii Katholieke Universiteit Leuven; wykłady: *Mary and Ecumenism* [Maryja i ekumenizm] (9 IV 2002); *The Authority in the Church in the Anglican-Roman Catholic Dialogue* [Autorytet w Kościele w dialogu naglikańsko-rzymskokatolickim] (12 IV 2002);

– Dr Marcin B o r n u s - S z c z y c i ń s k i, dyrektor artystyczny festiwalu Dawnej Muzyki „Pieśń naszych korzeni” w Jarosławiu; wykład: *Wspólne korzenie liturgicznej tradycji bizantyjskiej i łacińskiej w doświadczeniu muzyka* (14 XI 2002);

– Prof. dr Lieven B o e v e, Wydział Teologii Katholieke Universiteit Leuven; wykłady: *When Secularisation Turns into Detraditionalisation and Pluralisation. Faith in Search of Understanding* [Gdy sekularyzacja przechodzi w zerwanie z tradycją. Wiara szukająca zrozumienia] (15 V 2003); *The Rediscovery of Negative Theology*

³⁰ Dane, którymi dysponował autor opracowania, są w tym wypadku bardzo ogólnikowe.

Today: The Narrow Gulf between Theology and Philosophy [Ponowne odkrywanie teologii negatywnej. Cienka linia pomiędzy teologią a filozofią] (16 V 2003).

Wizyty oraz wykłady gości zagranicznych prezentujemy w oddzielnych opracowaniach, które odnoszą się do współpracy naszego Instytutu z zagranicą w obu latach kalendarzowych (2002 oraz 2003 – w dziale „Kronika” niniejszego zeszytu „Roczników Teologicznych”).

XII. MAGISTERIA, LICENCJATY, DOKTORATY

Pod kierunkiem pracowników IE KUL oraz jego stałego współpracownika, ks. prof. S. C. Napiórkowskiego OFMConv, powstało wiele prac naukowych związanych ze zdobyciem stopni magistra, licencjata i doktora teologii ekumenicznej.

1. Stopień magistra

Napisane – w okresie sprawozdawczym – pod kierunkiem pracowników Instytutu Ekumenicznego KUL prace magisterskie podajemy w oddzielnym opracowaniu w dziale „Kronika” niniejszego zeszytu teologii ekumenicznej „Roczników Teologicznych”

2. Licencjaty

Komisyjne egzaminy ustne z teologii ekumenicznej z wynikiem pozytywnym złożyli:

a) w dniu 12 VI 2002 r.

- Piotr K o p i e c³¹;
- ks. Adam S i o m a k³²;
- Ihor S h a b a n [według pisowni polskiej Szaban]³³, Ukraina.

b) w dniu 10 VI 2003 r.

- Konstantyn B a g d u l i n - S u c h o r s k i³⁴, Ukraina;

³¹ Jego praca magisterska (*Państwo i Kościół w teologicznej interpretacji Dietricha Bonhoeffera*. Lublin 2001. Kps AUKUL ss. 139 [140] [Spis treści s. 1 [2]; Bibliografia s. 2-6]. Pr.: ks. dr Leonard Górka SVD. Rc.: ks. prof. dr hab. Stanisław Celestyn Napiórkowski OFMConv. Egz. dypl.: I III 2001) została uznana za licencjacką.

³² Jego praca magisterska (*System personalistyczny Bordena Parkera Browne'a*. Lublin 1999. Kps AUKUL ss. 81. Pr.: ks. prof. dr hab. Czesław S. Bartnik. Rc.: ks. prof. dr hab. Krzysztof Góźdz. Egz. dypl.: 27 IV 1999) została uznana za pracę licencjacką.

³³ Jego praca magisterska (*Eklezjologiczne poszukiwania „Grupy Studyjnej Kościoła Kijowskiego”*. Lublin 2000. Kps AUKUL ss. 106 [Spis treści s. 2-3; Skróty s. 3; Bibliografia s. 99-106]. Pr.: ks. prof. dr hab. Wacław Hryniewicz OMI. Rc.: dr Krzysztof Leśniewski. Egz. dypl.: 22 V 2000) została uznana za licencjacką.

³⁴ Jego praca magisterska (*Interpretacja tematu jedności w ikonie A. Rublowa „Trójca Święta” w świetle encykliki „Ut unum sint”*. Lublin 2000. Kps AUKUL ss. 89. Pr.: ks. prof. dr hab. Stani-

- Magdalena Gawlik³⁵;
- Janusz Lubelczyk³⁶;
- Iryna Shyposh³⁷, Ukraina;
- ks. Piotr Smoliński MIC (dr filozofii)³⁸

3. Doktoraty

Naukowy stopień doktora teologii ekumenicznej otrzymało w okresie sprawozdawczym tylko dwóch absolwentów Instytutu Ekumenicznego:

– Ks. mgr lic. Krzysztof Grzesiak (archidiecezja lubelska). *Wschód chrześcijański w piśmiennictwie ks. Bogusława Waczyńskiego*. [SJ, 1907-1981]. Lublin 2001. Kps AUKUL ss. 307 [Spis treści s. 2-3; Bibliografia (Pisma BW s. 281-283) s. 281-304; Wykaz skrótów s. 305-307]. Pr.: ks. prof. dr hab. Wacław Hryniewicz OMI. Rc.: ks. dr hab. Zygfryd Glaeser (Uniwersytet Opolski), bp prof. dr hab. Jan Śrutwa. Obrona publiczna: 11 IV 2002.

– Ks. mgr lic. Tomasz Jaklewicz³⁹ (archidiecezja katowicka). *Formuła Marcina Lutra „Simul iustus et peccator” jako problem teologiczny w kontekście ekumenicznym*. Lublin 2003. Kps AUKUL ss. 303 [Spis treści s. 2-4; Wykaz skrótów s. 281-283; Bibliografia s. 284-303]. Pr.: ks. prof. dr hab. Jerzy Szymik. Rc.: ks. prof. dr hab. Piotr Jaskóła (Uniwersytet Opolski), ks. prof. dr hab. Stanisław Celestyn Napiórkowski OFMConv. Obrona publiczna: 15 XII 2003.

---

sław Celestyn Napiórkowski OFMConv. Rc.: ks. dr Krzysztof Kowalik SDB. Egz. dypl.: 11 XII 2000) została uznana za licencjacką.

³⁵ Jej praca magisterska (*Znamiona ekumeniczne duchowości Ruchu „Focolari”*) Lublin 2001. Kps AUKUL ss. 111 [Spis treści s. 2; Wykaz skrótów s. 3; Bibliografia s. 4-13]. Pr.: ks. dr Leonard Górka SVD. Rc.: ks. prof. dr hab. Stanisław Celestyn Napiórkowski OFMConv. Egz. mgr. 13 VI 2001) została uznana za licencjacką.

³⁶ Jego praca magisterska (*Chrzest i Eucharystia w teologii rzymskokatolickiej i luterńskiej. Studium dogmatyczno-ekumeniczne wybranych katechizmów wyznaniowych*). Lublin 2001. Kps AUKUL ss. IV + 87 [Spis treści s. II-IV; Wykaz skrótów s. 1-2; Bibliografia s. 75-87]. Pr.: ks. dr Stanisław Józef Koza. Rc.: ks. prof. dr hab. Stanisław Bielecki. Egz. mgr.: 23 IV 2001) została uznana za licencjacką.

³⁷ Jej praca magisterska (*Życie religijne w parafii Bolechów po II wojnie światowej*). Lublin 2001. Kps AUKUL ss. 86 [Spis treści s. 2; Wykaz skrótów s. 3; Bibliografia s. 4-15; Aneksy: 4 fotografie s. 83-86]. Pr.: ks. prof. dr hab. Marek Zahajkiewicz. Rc.: ks. dr Stanisław Tylus. Egz. mgr.: 14 XII 2002) została również uznana za licencjacką.

³⁸ Na podstawie pracy: *Edycja krytyczna „De consolatione theologiae” (księgi I-III) Johannaesa von Dambach*. Lublin 2001. Kps AUKUL ss. CXXXVI + 274. Pr.: ks. bp prof. dr hab. Stanisław Wielgus. Rc.: prof. dr hab. Mieczysław Markowski, Polska Akademia Nauk, Instytut Filozofii i Socjologii w Warszawie, prof. dr hab. Agnieszka Kijewska (KUL). Obr. publ.: 24 IV 2002.

³⁹ Rozprawa ta została napisana w Katedrze Chrystologii Instytutu Teologii Dogmatycznej KUL; jej autor jest równocześnie absolwentem IE KUL (licencjackie egzaminy ustne złożył z wynikiem pozytywnym 7 VI 2001).

4. *Bratnie habilitacje dogmatyczno-ekumeniczne*

W Instytucie Teologii Dogmatycznej dwaj adiunkci tych katedr, których kierownikiem bądź kuratorem był przez długie lata stały współpracownik IE KUL ks. prof. dr hab. Stanisław Celestyn Napiórkowski OFMConv, a mianowicie ks. dr Andrzej Czaja (adiunkt I Katedry Teologii Dogmatycznej) i ks. dr Krzysztof Kowalik SDB (adiunkt Katedry Mariologii) dnia 13 V 2003 r. odbyli swoje kolokwia habilitacyjne. Obu łączy także bardzo bliskie związki z IE, głównie w sposobie „uprawiania” swojej dziedziny teologicznej o wyraźnie posoborowym nastawieniu ekumenicznym.

– A. Czaja. *Credo in Spiritum Vivificantem. Pneumatologiczna interpretacja Kościoła jako komunii w posoborowej teologii niemieckiej*. Lublin: Wydawnictwo KUL 2003 [ss. 356; Spis treści s. 5-6; Credo in Spiritum Vivificantem. L'interpretazione pneumatologica della Chiesa come comunione nella teologia tedesca postconciliare s. 7-8; Credo in Spiritum Vivificantem. Pneumatologische Interpretation der Kirche als Communio in der nachkonziliarischen deutschen Theologie s. 9-10; Wykaz skrótów s. 11-12; Bibliografia s. 301-328; Credo in Spiritum Vivificantem. L'interpretazione pneumatologica della Chiesa come comunione nella teologia tedesca postconciliare. Sommario s. 329-337; Credo in Spiritum Vivificantem. Pneumatologische Interpretation der Kirche als Communio in der nachkonziliarischen deutschen Theologie. Zusammenfassung s. 339-348; Indeks osób s. 349-356].

Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów Naukowych zatwierdziła uchwałę Rady Wydziału Teologii KUL z dnia 13 V 2003 r. „o nadaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk teologicznych w zakresie teologii dogmatycznej” (pismo CK w Warszawie, nr BCK-I-H-849/2003, datowane 24 XI 2003).

Dnia 9 XII 2003 r. Rada Wydziału Teologii KUL przekazała nowemu doktorowi habilitowanemu kierownictwo I Katedry Teologii Dogmatycznej, której kuratorem był dotąd ks. prof. dr hab. Stanisław Celestyn Napiórkowski OFMConv.

– K. Kowalik. *Funkcja doświadczenia w teologii. Próba oceny teologiczno-metodologicznej dyskusji we współczesnej literaturze niemieckojęzycznej*. Lublin: Wydawnictwo KUL 2003 [ss. 287; Spis treści s. 5-6; Indice s.7-8; Inhaltsverzeichnis s. 9-10; Wykaz skrótów s. 11-14; Bibliografia s. s. 15-33; Sommario s. 271-274; Inhaltsverzeichnis s. 275-279; Indeks osób s. 281-287].

Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów Naukowych zatwierdziła ten przewód habilitacyjny pismem z dnia 29 IX 2003 r.

Rada Wydziału Teologii KUL przyjęła rezygnację z kierownictwa Katedry Mariologii ks. prof. S.C. Napiórkowskiego OFMConv i zatwierdziła wniosek o przekazanie jej ks. dr. hab. K. Kowalikowi SDB.

XIII. RECENZJE PROFESORSKIE, HABILITACYJNE, DOKTORSKIE,
MAGISTERSKIE I WYDAWNICZE

✧ Ks. prof. dr hab. Waław Hryniewicz OMI:

1. Recenzje profesorskie – ocena dorobku naukowego bpa dra hab. Wiktora Wysockańskiego, prof. nadzw. Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej [dalej skrót: ChAT], do wniosku o nadanie tytułu naukowego profesora (1 II 2003).

2. Recenzje habilitacyjne – ocena dorobku naukowego i rozprawy habilitacyjnej dra Jana Krasickiego *Bóg, człowiek i zło. Studium filozofii Włodzimierza Sołowjowa* (Wrocław 2003 ss. 417. Seria: Monografie Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej). Kolokwium na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego, 27 II 2004 [rc. napisana pod koniec 2003 r.].

3. Recenzje doktorskie – Marek Kita. *Chrystologia filozoficzna Włodzimierza Sołowiowa*. Rozprawa doktorska napisana w ramach seminarium z filozofii rosyjskiej pod kier. prof. dr hab. Włodzimierza Rydzewskiego [Wydział Filozoficzny UJ]. Kraków 2002 ss. 219 [rc. napisana 15 XI 2002]).

4. Recenzje doktorskie, promotorskie – ks. mgr lic. Krzysztof Grzesiak.

5. Recenzje magisterska, promotorska – Olga Khmelevska (egz. dypl.: 4 VI 2003).

6. Recenzje wydawnicze – RT 50:2003 z. 7.

✧ Ks. prof. dr hab. Stanisław Celestyn Napiórkowski OFMConv:

1. Recenzje habilitacyjne – ocena dorobku naukowego i rozprawy habilitacyjnej *Iustificatio impii. Usprawiedliwienie „sola FIDE” jako główny artykuł wiary protestancko-konserwatywnego nurtu Kościoła Anglii na przykładzie teologii Alistera E. McGratha, Jamesa I. Packera oraz Hojny R.W Stotta* (Warszawa: ChAT 2002 ss. 384)⁴⁰ dra Tadeusza Zielińskiego (Kościół Chrześcijan Baptystów) z ChAT w Warszawie. Kolokwium: 18 XII 2002.

2. Recenzje doktorskie – ks. Tomasz Jaklewicz (absolwent ITD oraz IE KUL); Norbert Przyborowski (*Chrzest wiary czynnikiem konstytutywnym wybranych protestanckich wspólnot wolnokościelnych w Polsce*, UKSW).

3. Recenzje magisterskie, promotorskie – Wiaczesław Jacewicz (*Ekumeniczna myśl S. Bułgakowa*. Lublin 2003. Kps ss. 101. Rc.: ks. dr K. Kowalik SDB). Egz. dypl.: 2 VI 2003.

✧ Ks. dr hab. (od 10 III 2004: profesor nadzwyczajny) Leonard Górka SVD:

1. Recenzje magisterskie – Jacek Biel (egz. dypl.: 21 II 2003), Janina Dąbrowska (egz. dypl.: 22 IV 2002), Krystyna Dązałowicz (egz. dypl.: 27 III 2003); Danuta Długosz (egz. dypl.: 28 X 2002), Mariola Grela (egz. dypl.: 10 X 2003), Agnieszka Kamela (egz. dypl.: 06 VI 2002), Jacek Pasela (egz. dypl.: 21 II 2003); Piotr Stoltman (dn, WSD Pelplin; *Rzeczywistość świętowania niedzieli w Polsce na podstawie tygodnika*

⁴⁰ Zob. fragmenty tej recenzji w: „Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego” 9:2003 nr 1 (17) s. 55-58 [nr 20].

„Niedziela” (1997, 1998, 1999). Lublin 2003. Pr.: ks. dr Krzysztof Różański. Egz. dypl.: 25 III 2003); Krzysztof Szczęch (egz. dypl.: 21 II 2003), Piotr Szot, Przemysław Szulc (dn, WSD Pelplin; *Eklezjologia Bractwa św. Piusa V. Próba katolickiej oceny*. Lublin 2003. Pr.: ks. prof. dr hab. Jerzy Buxakowski. Egz. dypl.: 25 III 2003).

2. Recenzje magisterskie, promotorskie – Andrei Hrabivskyi (egz. dypl.: 13 V 20020; Piotr Jakubczyk (egz. dypl.: 31 V 2002), Waldemar Kowalczyk (egz. dypl.: 21 VI 2002), Iwona Malec (egz. dypl.: 06 VI 2002), Olha Mandryka (egz. dypl.: 20 VI 2003), Barbara Piwowar (egz. dypl.: 21 VI 2002), Magdalena Zawadzka (egz. dypl.: 20 VI 2003).

3. Recenzje doktorskie – ks. mgr lic. Piotr Artur Sokołowski SVD (*Feliks Zapłata SVD (1914-1982). Życie i twórczość*. Warszawa: Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego [dalej skrót: UKSW] 2003. Kps ss. 367 [Doc. dr hab. Feliks Zapłata SVD – zdjęcie s. 2; Spis treści s. 3-7; Wykaz skrótów s. 8; Bibliografia s. 9-44; Aneks: Najważniejsze dzieła F. Zapłaty w porządku chronologicznym s. 346-362; Indeks osobowy s. 363-367]. Pr.: ks. prof. dr hab. Władysław Kowalak [Katedra Teologii Misji]. Obr. publ.: 4 III 2003); ks. mgr lic. Stanisław Marek (*Współpraca polskich siostr zakonnych z rodakami fideionistami w Kamerunie (1984-2000)*. Warszawa: UKSW 2003. Kps ss. 239 [Spis treści s. 2-3; Wykaz skrótów s. 4; Bibliografia s. 172-181; Aneksy s. 182-239 [1. Ankieta s. 183-221; 2. Analiza odpowiedzi na ankietę s. 22-227; 3. Katalogi personalne s. 228-239]. Pr.: ks. prof. dr hab. Władysław Kowalak.

4. Recenzje wydawnicze – „Studia Oecumenica” [rocznik Instytutu Ekumenizmu i Badań nad Integracją Uniwersytetu Opolskiego] 2 (2002) i 3 (2003). Opole: Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego 2002, 2003; RT 48-49:2001-2002 z. 7, 50:2003 z. 7.

5. Kontynuacja funkcji teologicznego cenzora Wydawnictwa Księży Werbistów „Verbinum” w Warszawie.

✧ Ks. dr Andrzej K a i m SAC:

1. Recenzje magisterskie – Olga Khmelevska [Chmielewska] (egz. dypl.: 4 VI 2003).

2. Recenzje wydawnicze – RT 48-49:2001-2002 z. 7, 50:2003 z. 7.

✧ Ks. dr Przemysław K a n t y k a:

1. Recenzje magisterskie – Artur Barański (dn, WSD Sandomierz; *Trynitologia w polemikach katolicko-ariańskich w ujęciu Konrada Górskiego*. Lublin 2002. Pr. ks. prof. dr hab. Józef Krasiński. Egz. dypl.: 16 IV 2002), Augustyn Łyko (dn, WSD Sandomierz; *Postawa kapłana jako dobrego pasterza w pismach księdza Franciszka Grudnioka*. Lublin 2002. Pr. ks. prof. dr hab. Józef Krasiński. Egz. dypl.: 16 IV 2002), Iwona Malec (egz. dypl.: 6 VI 2002), Mieczysław Serek (ks., zm. 2004; *Wpływ rodziny na wychowanie religijne dziecka na podstawie Adhortacji Apostolskiej Jana Pawła II Familiaris consortio*” Pr.: ks. prof. dr hab. Stanisław Bielecki. Egz. dypl.: 13 VI 2002).

2. Recenzje wydawnicze – RT 48-49:2001-2002 z. 7, 50:2003 z. 7.

✧ Ks. dr Stanisław Józef K o z a:

1. Recenzje magisterskie – Andrei Hrabivsky (egz. dypl.: 13 V 2002), Piotr Jakubczyk (egz. dypl.: 31 V 2002), Waldemar Kowalczyk (egz. dypl.: 21 VI 2002), Barbara Piwowar (egz. dypl.: 21 VI 2002), Magdalena Zawadzka (egz. dypl.: 20 VI 2003), Marek Kumór (dn, WSD Sandomierz; *Kult Matki Bożej światło encyklik Jana Pawła II*. Lublin 2003. Kps AUKUL ss. 189; Spis treści 2-3; Wykaz skrótów s. 4; Bibliografia s. 5-30]). Pr. ks. prof. dr hab. Józef Krasiński. Egz. mgr. 9 V 2003), Marek Szczur (dn, WSD Sandomierz; *Prymat modlitwy we współczesnym ruchu ekumenicznym w świetle wypowiedzi Jana Pawła II*. Lublin 2003. Kps AUKUL ss. 133; Spis treści 2; Wykaz skrótów s. 3-5; Bibliografia s. 6-29]. Pr. ks. prof. dr hab. Józef Krasiński. Egz. dypl.: 9 V 2003).

2. Recenzje magisterskie, promotorskie – Jacek Biel (egz. dypl.: 21 II 2003), Janina Dąbrowska (egz. dypl.: 22 IV 2002), Krystyna Dążałowicz (egz. dypl.: 27 III 2003), Danuta Długosz (egz. dypl.: 28 X 2002), Mariola Grela (egz. dypl.: 10 X 2003), Agnieszka Kamela (egz. dypl.: 06 VI 2002), Andrei Latysh (egz. dypl.: 17 VI 2003), Jacek Pasela (egz. dypl.: 21 II 2003), Krzysztof Szczęch (egz. dypl.: 21 II 2003), Piotr Szot (egz. dypl.: 21 II 2003).

3. Recenzje wydawnicze – „Studia Oecumenica” [Opole] 2 (2002) i 3 (2003); RT 48-49:2001-2002 z. 7, 50:2003 z. 7.

✧ Pan dr Krzysztof L e ś n i e w s k i:

1. Recenzje wydawnicze – „Studia Oecumenica” [Opole] 2 (2002) i 3 (2003); RT 48-49:2001-2002 z. 7, 50:2003 z. 7.

✧ Ks. dr Sławomir P a w ł o w s k i SAC:

1. Recenzje wydawnicze – RT 50:2003 z. 7.

XIV PUBLIKACJE

Pracownicy IE KUL opublikowali w obu latach sprawozdawczych szereg różnorodnych artykułów, tłumaczeń, notek informacyjnych, recenzji, sprawozdań, wywiadów (w tym także – tradycyjnie już – w językach obcych) o charakterze ekumenicznym.

Publikacje broszurowe i książkowe podajemy w oddzielnym opracowaniu działu „Kronika” niniejszego zeszytu „Roczników Teologicznych”

W tym miejscu zaprezentujemy natomiast dorobek Instytutu związany z publikacją kolejnych zeszytów teologii ekumenicznej (ukazujących się samodzielnie od 1993 r.) „Roczników Teologicznych” (RT) Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, oznaczonych numerem 7.

Instytut Ekumeniczny przygotował i opublikował dwa kolejne zeszyty, w tym jeden „podwójny”, teologii ekumenicznej (z. 7) „Roczników Teologicznych” Komitet Redakcyjny obu zeszytów pozostał bez zmian: Leonard Górka SVD, Waław Hryniewicz OMI (redaktor naczelny) oraz Krzysztof Leśniewski (sekretarz).

Wspomniany zeszyt tzw. podwójny za lata 2001-2002 (RT 48-49:2001-2002 z. 7) liczy 297 [300] stron druku i składa się z następujących działów: Artykuły (4 w jęz. ang.; 4 – w jęz. pol.; 1 – w jęz. ros.) s. 5-163; Sprawozdania s. 165-216; Recenzje s. 217-254; Kronika s. 255-289.]. Zamyka go: Contents s. 291-293; Spis treści s. 295-297⁴¹

Zeszyt za rok 2003 (RT 50:2003 z. 7), już dziewiąty w historii istnienia naszego Instytutu, ukazał się jako jubileuszowy, pięćdziesiąty rocznik w dziejach Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Liczy on 268 [272] stron i składa się, podobnie jak poprzedni, z następujących działów: Artykuły (1 w jęz. ang.; 1 – w jęz. franc.; 8 – w jęz. pol.) s. 5-165; Sprawozdania s. 167-181; Recenzje s. 183-211; Kronika s. 213-263]. Zamyka go tradycyjnie: Contents s. 265-266; Spis treści s. 267-268⁴². Cechą wyróżniającą ten zeszyt są dwa pożyteczne opracowania (w dziale „Kronika”), zawierające pełny anglo- i polskojęzyczny szczegółowy spis treści dotychczas opublikowanych „ekumenicznych” zeszytów „Roczników Teologicznych” Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego za lata 1993-2002⁴³

Niniejszy, dziesiąty z kolei zeszyt „teologii ekumenicznej” za rok 2004 (RT KUL 51:2004 z. 7) przygotował do publikacji Komitet Redakcyjny w składzie: Leonard Górka SVD, Waław Hryniewicz OMI (redaktor naczelny), Sławomir Pawłowski SAC (sekretarz).

XV NAGRODY

Instytut Ekumeniczny otrzymał w omawianym okresie dwie nagrody – jedną zespołową, drugą – indywidualną.

– Dnia 26 VI 2003 r. Instytut Ekumeniczny otrzymał zespołową nagrodę I stopnia od Księdza Rektora KUL, prof. dra hab. Andrzeja Szostka MIC, „za publikację pt. *W służbie jedności chrześcijan*”⁴⁴. Otrzymali ją: ks. prof. dr hab. Waław Hryniewicz, ks. dr hab. Leonard Górka, ks. dr Stanisław Koza, p. dr Krzysztof Leśniewski, ks. dr Andrzej Kaim, ks. dr Przemysław Kantyka, ks. dr Sławomir Pawłowski, p. mgr lic. Kazimiera Derkaczewska oraz ks. mgr lic. Roman Pracki.

⁴¹ Recenzenci zeszytu: Leonard Górka SVD, ks. Piotr Jaskóła, Andrzej Kaim SAC, ks. Przemysław Kantyka, ks. Stanisław Józef Koza, Krzysztof Leśniewski.

⁴² Recenzenci zeszytu: ks. Zygfryd Glaeser, Leonard Górka SVD, Waław Hryniewicz OMI, ks. Piotr Jaskóła, Andrzej Kaim SAC, ks. Przemysław Kantyka, ks. Stanisław Józef Koza, Krzysztof Leśniewski, ks. Sławomir Pawłowski [SAC – nie podano].

⁴³ Zob. S. J. K o z a, S. S a r e k. „*Annals of Theology*” Fasc. 7: *Ecumenical Theology – Table of Contents in the Years 1993-2002*. RT 50:2003 z. 7 s. 251-263; S. J. K o z a, K. L e ś n i e w s k i. *Zawartość „Roczników Teologicznych” zeszyt 7: teologia ekumeniczna w latach 1993-2002*. Tamże s. 234-250.

⁴⁴ Na temat tej publikacji zob. zwłaszcza oddzielne opracowanie w dziale „Kronika” niniejszego zeszytu: archim. J. S. G a j e k MIC, ks. S. J. K o z a. *Prezentacja monografii o ekumenizmie w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim*.

– „Nagroda indywidualna Ministra Edukacji Narodowej i Sportu za całokształt osiągnięć naukowych” przypadła w udziale ks. prof. drowi hab. Stanisławowi Celestynowi Napiórkowskiemu OFMConv (podpisała minister Krystyna Łybacka, 1 X 2003; uroczyste wręczenie podczas inauguracji roku akademickiego w KUL, 19 X 2003). Jak już niejednokrotnie wspomniano, ks. prof. S.C. Napiórkowski był do czasu swego przejścia na emeryturę oficjalnym długoletnim współpracownikiem naszego Instytutu, przez dwa semestry jego dyrektorem (w czasie naukowego urlopu „szabatiniego” ks. prof. dr hab. Wacława Hryniewicza OMI).

XVI. EKUMENIZM DUCHOWY

Działalność naukowo-dydaktyczną Instytutu Ekumenicznego w okresie sprawozdawczym cechowała – tradycyjnie już – swoista duchowość ekumeniczna. Jej najbardziej charakterystycznym przejawem były organizowane corocznie przez IE KUL styczniowe Tygodnie Powszechnej Modlitwy o Jedność Chrześcijan.

1. *Tygodnie Powszechnej Modlitwy o Jedność Chrześcijan*

Myśl przewodnią styczniowego Tygodnia Powszechnej Modlitwy o Jedność w 2002 r. stanowił werset z psalmu 36: „U Ciebie jest źródło życia” (PS. 36, 6-10)⁴⁵ Słowo Boże – podczas południowej Liturgii Eucharystycznej w kościele akademickim KUL – głosili kolejno pracownicy naukowci KUL oraz zaproszeni goście z bratnich Kościołów chrześcijańskich⁴⁶: (piątek, 18 I) – ks. prof. dr hab. Stanisław Wilk SDB, prorektor KUL, (oraz przewodnictwo w Liturgii Eucharystii [dalej: PE]); (sobota, 19 I) – ks. Józef Zaborek, Starokatolicki Kościół Mariawitów, (PE: ks. dr Sławomir Pawłowski SAC); (niedziela, 20 I) – abp prof. dr hab. J. Życiński, metropolita lubelski i wielki kanclerz KUL, (+ PE); (poniedziałek, 21 I) – ks. pastor mgr lic. Roman Pracki, Kościół Ewangelicko-Augsburski, (PE: ks. mgr lic. Krzysztof Grzesiak⁴⁷); (wtorek, 22 I) – ks. pastor Zbigniew Rutkowski, Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej, (PE: ks. dr Andrzej Czaja); (środa, 23 I) – ks. prob. Andrzej Łoś, Kościół Prawosławny, (PE: ks. dr hab. Leonard Górka SVD); (czwartek, 24 I) – ks. pastor Henryk Kufeld, Kościół Chrześcijan Baptystów, (PE: ks. dr Przemysław Kantyka); (piątek, 25 I) – ks. dr Józef Szczypa, referent ds. ekumenizmu Archidiecezji Lubelskiej, (+ PE).

⁴⁵ Zob. M. J a c h o w i c z. *Proroctwo na dziś*. „Przegląd Uniwersytecki” [KUL] 14:2002 nr 1 (75) s. 8-9.

⁴⁶ Zob. szczegółową relację: M. Gawlik, S.J. K o z a. *Tydzień Powszechnej Modlitwy o Jedność Chrześcijan na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. 18-25 stycznia 2002 roku*. RT 50:2003 z. 7. s. 170-175.

⁴⁷ Publiczna obrona jego pracy doktorskiej – napisanej pod kierunkiem ks. prof. dra hab. Wacława Hryniewicza – odbyła się 11 IV 2002. Zob. odpowiedni podpunkt (pt. *Doktoraty*) niniejszego opracowania.

W ramach kolejnego styczniowego Tygodnia Powszechnej Modlitwy o Jedność, którego hasło w 2003 r.⁴⁸ stanowiły słowa św. Pawła Apostoła: „Ten skarb przechowujemy w glinianych naczyniach” (2 Kor 4, 7), słowo Boże – podczas południowej Liturgii Eucharystycznej w kościele akademickim KUL – głosili kolejno pracownicy naukowcy KUL oraz zaproszeni goście z bratnich Kościołów chrześcijańskich⁴⁹: (sobota, 18 I) – ks. prof. dr hab. Jerzy Pałucki, dziekan Wydziału Teologii KUL, (+ PE); (niedziela, 19 I) – ks. pastor mgr lic. Roman Pracki, Kościół Ewangelicko-Augsburski, (PE: ks. prof. dr hab. Wacław Hryniewicz OMI, dyrektor IE KUL); (poniedziałek, 20 I) – pastor mgr Marek Wólkiewicz, zwierzchnik lubelskiego zboru Kościoła Zielonoświątkowego (PE: ks. dr Sławomir Pawłowski SAC), (wtorek, 21 I) – ks. abp Abel (Popławski), Prawosławna Diecezja Lubelska i Chełmska (PE: ks. abp prof. dr hab. Bolesław Pylak, metropolita-senior Archidiecezji Lubelskiej), (środa, 22 I) – pastor Mariusz Maikowski, zwierzchnik lubelskiego zboru Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego (PE: ks. dr hab. Leonard Górka SVD, (czwartek, 23 I) – ks. mgr Andrzej Gontarek, Kościół Polskokatolicki, pracownik ChAT (PE: ks. dr Przemysław Kantyka), (piątek, 24 I) – pastor Józef Siczek, Kościół Zielonoświątkowy (PE: ks. dr Andrzej Kaim SAC), (sobota, 25 I) – ks. dr Andrzej Czaja, kurator Koła Naukowego Teologów KUL, (+ PE).

Dopełnienie tego Tygodnia stanowiła uroczysta celebrazja eucharystyczna następnego dnia (niedziela, 26 I). Przewodniczył jej ks. prof. dr hab. Wacław Hryniewicz OMI, dyrektor IE KUL. Celebra ta i Słowo Boże zostały poświęcone Dniu Islamu, który zaczyna stopniowo przyjmować się jako dopełnienie tradycyjnego Tygodnia Powszechnej Modlitwy o Jedność Chrześcijan; podobnie jak od kilku już lat wprowadza do niego Dzień Judaizmu (17 I)⁵⁰

2. *Ekumeniczne spotkania modlitewne*

Studenci, pracownicy Instytutu oraz sympatycy ekumenii lubelskiej pielęgnowali w dalszym ciągu – zapoczątkowany 17 XII 1996 r. – zwyczaj comiesięcznych spotkań o charakterze ekumenicznym. Ten piękny zwyczaj stanowi pewnego rodzaju kontynuację wieloletniej, ekumenicznej działalności oraz duchowej spuścizny śp. siostry Stanisławy Andronowskiej na terenie miasta Lublina.

⁴⁸ Pracownik IE KUL ks. dr S. Pawłowski SAC zorganizował nabożeństwo inicjujące w Lublinie Tydzień Powszechnej Modlitwy o Jedność Chrześcijan (Parafia pw. Wieczerzy Pańskiej Księży Pallottynów, 18 I 2003).

⁴⁹ Zob. szczegółową relację w niniejszym zeszycie (w dziale „Sprawozdania): A. Łopalewski, S. Pawłowski. *Lubelskie obchody Tygodnia Powszechnej Modlitwy o Jedność Chrześcijan. 18-25 stycznia 2003 roku*; zwł. punkt – „II. Celebrazje przygotowane przez Instytut Ekumeniczny KUL”; punkt poprzedni omawia przebieg Tygodnia poza KUL-em w Lublinie: „I. Nabożeństwa ogólnomiejskie”

⁵⁰ Zob. tamże; punkt – „III. Dzień Judaizmu i Islamu”

*

Należy jeszcze przypomnieć, że ks. dr hab. (od 10 III 2004: profesor nadzwyczajny) Leonard Górka SVD w dalszym ciągu – czyli również w czasie tych dwóch lat sprawozdawczych – regularnie i konsekwentnie współpracował „jako prezbiter” ze wspólnotą neokatechumenalną w Lublinie.

Ks. dr Sławomir Pawłowski SAC nadal (od X 2000 r.) służył pomocą w Duszpasterstwie Małżeństw Niesakramentalnych Archidiecezji Lubelskiej oraz sprawował opiekę (także duchową) nad III/IV rokiem Instytutu Nauk o Rodzinie przy Wydziale Teologii KUL.